

Oikeustapauskokoelma

UNIONIN YLEISEN TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (kuudes jaosto)

6 päivänä kesäkuuta 2018*

Yhteinen ulko- ja turvallisuuspolitiikka - Ukrainan tilanteen johdosta toteutetut rajoittavat toimenpiteet - Varojen jäädyttäminen - Luettelo henkilöistä, yhteisöistä ja elimistä, joiden varat ja taloudelliset resurssit jäädytetään - Kantajan nimen säilyttäminen luettelossa - Perusteluvelvollisuus - Ilmeinen arviointivirhe

Asiassa T-258/17,

Sergej Arbuzov, kotipaikka Kiova (Ukraina), edustajanaan asianajaja M. Mleziva,

kantajana,

vastaan

Euroopan unionin neuvosto, asiamiehinään R. Pekař ja J.-P. Hix,

vastaajana,

jossa on kyse SEUT 263 artiklaan perustuvasta kanteesta, jossa vaaditaan kumoamaan Ukrainan tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2014/119/YUTP muuttamisesta 3.3.2017 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2017/381 (EUVL 2017, L 58, s. 34) siltä osin kuin kantajan nimi säilytetään luettelossa henkilöistä, yhteisöistä ja elimistä, joihin kyseisiä rajoittavia toimenpiteitä sovelletaan,

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja G. Berardis (esittelevä tuomari) sekä tuomarit D. Spielmann ja Z. Csehi,

kirjaaja: E. Coulon,

on antanut seuraavan

tuomion

Tosiseikat

- 1 Kantaja, Sergej Arbuzov, on toiminut muun muassa Ukrainan keskuspankin pääjohtajana ja Ukrainan pääministerinä.

* Oikeudenkäyntikieli: tšekki.

- 2 Euroopan unionin neuvosto antoi 5.3.2014 SEU 29 artiklan nojalla Ukrainan tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2014/119/YUTP (EUVL 2014, L 66, s. 26). Neuvosto antoi samana päivänä SEUT 215 artiklan 2 kohdan nojalla asetuksen (EU) N:o 208/2014 Ukrainan tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä (EUVL 2014, L 66, s. 1).
- 3 Päätöksen 2014/119 johdanto-osan ensimmäisessä ja toisessa perustelukappaleessa todetaan seuraavaa:
- ”(1) Neuvosto tuomitsi 20 päivänä helmikuuta 2014 erittäin voimakkein sanakääntein kaikenlaisen väkivaltaan turvautumisen Ukrainassa. Se vaati väkivaltaisuuksien välitöntä lopettamista Ukrainassa sekä ihmisoikeuksien ja perusvapauksien täysimääräistä kunnioittamista. Se kehotti Ukrainan hallitusta noudattamaan äärimmäistä pidättyvyyttä ja oppositiojohtajia sanoutumaan irti niistä, jotka turvautuvat radikaaliin toimintaan, kuten väkivaltaan.
- (2) Neuvosto päätti 3 päivänä maaliskuuta 2014 keskittää rajoittavat toimenpiteet niiden henkilöiden, joiden on todettu olevan vastuussa Ukrainan valtionvarojen väärinkäytöstä, sekä ihmisoikeuksien loukkaamisesta vastuussa olevien henkilöiden varojen jäädyttämiseen ja takaisinsaantiin, jotta voidaan lujittaa ja tukea oikeusvaltiota ja ihmisoikeuksien kunnioittamista Ukrainassa.”
- 4 Päätöksen 2014/119 1 artiklan 1 ja 2 kohdassa säädetään seuraavaa:
- ”1. Jäädyytetään kaikki liitteessä luetelluille henkilöille, joiden on todettu olevan vastuussa Ukrainan valtionvarojen väärinkäytöstä, sekä ihmisoikeuksien loukkaamisesta Ukrainassa vastuussa oleville henkilöille ja näitä henkilöitä lähellä oleville luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.
2. Mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei saa suoraan tai välillisesti asettaa liitteessä lueteltujen luonnollisten henkilöiden, oikeushenkilöiden, yhteisöjen tai elinten saataville tai hyödynnettäviksi.”
- 5 Kyseistä varojen jäädyttämistä koskevat yksityiskohtaiset säännöt määritellään saman artiklan seuraavissa kohdissa.
- 6 Päätöksen 2014/119 mukaisesti asetuksessa N:o 208/2014 määrätään kyseessä olevista rajoittavista toimenpiteistä ja määritellään mainittuja toimenpiteitä koskevat yksityiskohtaiset säännöt pääasiassa samansisältöisesti kuin kyseisessä päätöksessä.
- 7 Rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden nimet mainitaan luettelossa, joka on samanlainen päätöksen 2014/119 liitteessä ja asetuksen N:o 208/2014 liitteessä I (jäljempänä kyseinen luettelo), yhdessä muun muassa nimien luetteloon merkitsemisen perusteen kanssa. Kantajan nimeä ei alun perin ollut merkitty luetteloon.
- 8 Neuvosto antoi 14.4.2014 päätöksen 2014/119 täytäntöönpanosta täytäntöönpanopäätöksen 2014/216/YUTP (EUVL 2014, L 111, s. 91) ja asetuksen N:o 208/2014 täytäntöönpanosta täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 381/2014 (EUVL 2014, L 111, s. 33).
- 9 Täytäntöönpanopäätöksellä 2014/216 ja täytäntöönpanoasetuksella N:o 381/2014 kantajan nimi lisättiin luetteloon, johon sisältyi tunnistustieto ”Ukrainan entinen pääministeri” ja perustelu, joka oli seuraavanlainen:
- ”Henkilö on tutkinnan alaisena Ukrainassa epäiltynä osallisuudesta rikoksiin, jotka liittyvät Ukrainan valtion varojen kavaltamiseen ja niiden siirtämiseen laittomasti Ukrainan ulkopuolelle.”

- 10 Kantaja nosti 16.6.2014 kanteen, jossa hän vaatii päätöksen 2014/119, sellaisena kuin se on muutettuna täytäntöönpanopäätöksellä 2014/216, kumoamista itseään koskevilta osin. Kyseinen kanne rekisteröitiin unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon numerolla T-434/14.
- 11 Neuvosto antoi 29.1.2015 päätöksen 2014/119 muuttamisesta päätöksen (YUTP) 2015/143 (EUVL 2015, L 24, s. 16) ja asetuksen N:o 208/2014 muuttamisesta asetuksen (EU) 2015/138 (EUVL 2015, L 24, s. 1).
- 12 Päätöksellä 2015/143 selkiytettiin 31.1.2015 alkaen varojen jäädyttämisen kohteena olevien henkilöiden luetteloon ottamisen perusteet, ja päätöksen 2014/119 1 artiklan 1 kohta korvattiin seuraavasti:
- ”1. Jäädyytetään kaikki liitteessä luetelluille henkilöille, joiden on todettu olevan vastuussa Ukrainan valtionvarojen väärinkäytöstä, sekä ihmisoikeuksien loukkaamisesta Ukrainassa vastuussa oleville henkilöille ja näitä henkilöitä lähellä oleville luonnollisille henkilöille, oikeushenkilöille, yhteisöille tai elimille kuuluvat taikka näiden omistuksessa, hallussa tai määräysvallassa olevat varat ja taloudelliset resurssit.
- Tätä päätöstä sovellettaessa henkilöihin, joiden on todettu olevan vastuussa Ukrainan valtionvarojen väärinkäytöstä, sisältyvät henkilöt, joiden osalta Ukrainan viranomaiset tutkivat seuraavaa:
- a) Ukrainan julkisten varojen tai julkisen omaisuuden väärinkäyttö tai osallisuus siihen; tai
- b) julkisessa tehtävässä olevan henkilön aseman väärinkäyttö perusteettoman hyödyn tuottamiseksi henkilölle itselleen tai kolmannelle osapuolelle ja näin ollen vahingon aiheuttaminen Ukrainan julkisille varoille tai julkiselle omaisuudelle taikka osallisuus siihen.”
- 13 Asetusta N:o 208/2014 muutettiin asetuksella 2015/138 päätöksen 2015/143 mukaisesti.
- 14 Niiden henkilöiden tilannetta, joiden nimet mainittiin kyseisessä luettelossa, tarkasteltiin uudelleen, ja neuvosto antoi siinä yhteydessä 5.3.2015 päätöksen 2014/119 muuttamisesta päätöksen (YUTP) 2015/364 (EUVL 2015, L 62, s. 25) ja samana päivänä asetuksen N:o 208/2014 täytäntöönpanosta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/357 (EUVL 2015, L 62, s. 1) (jäljempänä yhdessä maaliskuun 2015 toimet).
- 15 Päätöksellä 2015/364 muutettiin päätöksen 2014/119 5 artiklaa jatkamalla rajoittavien toimenpiteiden voimassaoloa kantajan osalta 6.3.2016 asti.
- 16 Maaliskuun 2015 toimilla kyseinen luettelo päivitettiin. Luetteloon tehtyjen muutosten yhteydessä kantajan nimi säilytettiin luettelossa tunnistustiedolla ”Ukrainan entinen pääministeri” uudella perustelulla, joka oli seuraavanlainen:
- ”Henkilöä koskevat Ukrainan viranomaisten käynnistämät rikosoikeudelliset menettelyt julkisten varojen tai julkisen omaisuuden väärinkäytön vuoksi.”
- 17 Unionin yleinen tuomioistuin kumosi päätöksen 2014/119, sellaisena kuin se oli muutettuna täytäntöönpanopäätöksellä 2014/216, kantajaa koskevilta osin tuomiolla 28.1.2016, Arbuzov v. neuvosto (T-434/14, ei julkaistu, EU:T:2016:46).
- 18 Niiden henkilöiden tilannetta, joiden nimet mainittiin kyseisessä luettelossa, tarkasteltiin uudelleen, ja neuvosto antoi siinä yhteydessä 4.3.2016 päätöksen 2014/119 muuttamisesta päätöksen (YUTP) 2016/318 (EUVL 2016, L 60, s. 76) ja samana päivänä asetuksen N:o 208/2014 täytäntöönpanosta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2016/311 (EUVL 2016, L 60, s. 1) (jäljempänä yhdessä maaliskuun 2016 toimet).

- 19 Päätöksellä 2016/318 muutettiin erityisesti päätöksen 2014/119 5 artiklaa jatkamalla rajoittavia toimenpiteitä kantajan osalta 6.3.2017 asti. Edellä 16 kohdassa mainittuja kantajaa koskevia perusteluja ei muutettu päätöksellä 2016/318 tai täytäntöönpanoasetuksella 2016/311.
- 20 Kantaja nosti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 5.5.2015 jättämällään kannekirjelmällä kanteen, jossa vaaditaan vuoden 2015 maaliskuun toimien kumoamista häntä koskevin osin. Kyseinen kanne kirjattiin unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamossa numerolla T-221/15. Kantaja tarkisti kannekirjelmänsä myöhemmin unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 86 artiklan mukaisesti vaatiakseen myös maaliskuun 2016 toimien kumoamista itseään koskevilta osin.
- 21 Kantaja lähetti 28.4.2016 neuvostolle pyynnön, joka liittyi siihen, että rajoittavat toimenpiteet pidettiin hänen osaltaan voimassa päätöksellä 2016/318. Neuvosto esitti kantajan huomautusten perusteella kysymyksiä Ukrainan valtakunnansyyttäjänvirastolle (jäljempänä VKSV). Viraston vastaukset toimitettiin neuvostolle 16.6. ja 7.7.2016.
- 22 Neuvosto vastasi 4.8.2016 päivätyllä kirjeellä kantajan 28.4.2016 esittämään pyyntöön, hylkäsi kantajan argumentit ja viittasi asian T-221/15 yhteydessä esitettyihin huomautuksiin. Neuvosto antoi samassa yhteydessä kantajalle tilaisuuden tutustua VKSV:n toimittamiin lisätietoihin.
- 23 Kantaja lähetti 4.10.2016 neuvostolle uuden pyynnön itseään koskevien rajoittavien toimien uudelleentarkastelusta.
- 24 Neuvosto ilmoitti 12.12.2016 päivätyllä kirjeellä kantajalle aikomuksestaan jatkaa rajoittavien toimenpiteiden soveltamista hänen osaltaan, ja se toimitti hänelle päätöksensä perustelut ja kaksi VKSV:n kirjettä, joista ensimmäinen oli päivätty 25.7.2016 ja toinen 16.11.2016. Neuvosto myös kehotti kantajaa esittämään mahdolliset huomautuksensa viimeistään 13.1.2017.
- 25 Kantaja esitti 14.12.2016 neuvostolle uuden uudelleentarkastelua koskevan pyynnön, jota hän täydensi 13.1.2017 päivätyllä kirjeellä.
- 26 Neuvosto esitti VKSV:lle täydentävän kysymyksen. Neuvosto sai vastauksen kysymykseensä 11.1.2017. Neuvosto antoi 27.1.2017 päivätyllä kirjeellä vastauksen tiedoksi kantajalle, ja se täsmensi, että kantajalla oli 10.2.2017 saakka aikaa esittää mahdolliset huomautuksensa tältä osin.
- 27 Neuvosto toimitti 7.2.2017 päivätyllä kirjeellä kantajalle tällä välin saamansa VKSV:n 27.1.2017 päivätyn kirjeen, joka sisälsi päivitettyjä tietoja kantajaa koskevasta rikosoikeudellisesta menettelystä, ja antoi kantajalle 13.2.2017 saakka aikaa tätä koskevien mahdollisten huomautusten esittämistä varten. Kantaja esitti huomautuksensa 10.2.2017 päivätyssä kirjeessä.
- 28 Niiden henkilöiden tilannetta, joiden nimet mainittiin luettelossa, tarkasteltiin uudelleen, ja neuvosto antoi siinä yhteydessä 3.3.2017 päätöksen 2014/119 muuttamisesta päätöksen (YUTP) 2017/381 (EUVL 2017, L 58, s. 34; jäljempänä kanteen kohteena oleva päätös) ja asetuksen N:o 208/2014 täytäntöönpanosta täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2017/374 (EUVL 2017, L 58, s. 1).
- 29 Kanteen kohteena olevalla päätöksellä muutettiin erityisesti päätöksen 2014/119 5 artiklaa jatkamalla rajoittavia toimenpiteitä kantajan osalta 6.3.2018 asti. Edellä 16 kohdassa mainittuja kantajaa koskevia perusteluja ei muutettu kanteen kohteena olevalla päätöksellä tai täytäntöönpanoasetuksella 2017/374.
- 30 Neuvosto lähetti 6.3.2017 kantajalle kirjeen, jossa se hylkäsi argumentit, joihin kantaja oli 14.12.2016, 13.1.2017 ja 10.2.2017 päivätyissä kirjeissään vedonnut vastustaakseen häntä koskevien rajoittavien toimenpiteiden uusimista. Neuvosto viittasi kantajan osalta muun muassa asiakirjoihin, jotka se oli antanut kantajan käyttöön aiemmissa kirjeissään, ja asian T-221/15 yhteydessä esittämiinsä

huomautuksiin. Neuvosto liitti kirjeeseensä kappaleen kanteen kohteena olevasta päätöksestä ja ilmoitti kantajalle, että hänellä oli 1.12.2017 saakka aikaa esittää huomautuksensa, jotka koskivat kyseisten toimenpiteiden mahdollista jatkamista 6.3.2018 jälkeen.

- 31 Unionin yleinen tuomioistuin hylkäsi kantajan kanteen sekä maaliskuun 2015 toimien että maaliskuun 2016 toimien osalta tuomiollaan 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto (T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478).

Oikeudenkäynti ja asianosaisten vaatimukset

- 32 Kantaja nosti käsiteltävänä olevan kanteen unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 3.5.2017 toimittamallaan kannekirjelmällä.
- 33 Neuvosto toimitti vastineensa 14.7.2017. Se esitti samana päivänä myös työjärjestyksen 66 artiklan mukaisen perustellun pyynnön siitä, että tiettyjen vastineeseen liitettyjen asiakirjojen sisältöä ei lainattaisi tämän asian niissä asiakirjoissa, jotka ovat yleisön saatavilla.
- 34 Kantaja esitti unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 27.7.2017 toimittamallaan asiakirjalla työjärjestyksen 85 artiklassa tarkoitettuja uusia todisteita, jotka koskivat sitä, että kantajan nimi oli tällä välin poistettu kansainvälisen rikospoliisiorganisaation Interpolin ylläpitämästä kansainvälisesti etsintäkuulutettujen henkilöiden luettelosta.
- 35 Neuvosto toimitti uusia todisteita koskevat huomautuksensa unionin yleisen tuomioistuimen kirjaamoon 25.8.2017.
- 36 Koska kantaja ei toimittanut vastauskirjelmää hänelle tätä varten osoitetussa määräajassa, asian käsittelyn kirjallinen vaihe päätettiin 28.9.2017.
- 37 Unionin yleinen tuomioistuin (kuudes jaosto) päätti 11.12.2017 työjärjestyksen 89 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena esittää asianosaisille kysymyksiä, joihin oli vastattava kirjallisesti. Asianosaiset vastasivat näihin kysymyksiin asetetussa määräajassa ja esittivät selvityksiä.
- 38 Työjärjestyksen 106 artiklan 3 kohdassa määrätään, että jos asianosaiset eivät ole esittäneet istunnon pitämistä koskevaa pyyntöä kolmen viikon kuluessa siitä, kun ilmoitus asian käsittelyn kirjallisen vaiheen päättämisestä on annettu tiedoksi, unionin yleinen tuomioistuin voi päättää ratkaista kanteen ilman asian käsittelyn suullista vaihetta. Unionin yleinen tuomioistuin katsoo saaneensa nyt esillä olevassa asiassa riittävästi tietoa asiakirjojen perusteella, ja se on, koska tällaista pyyntöä ei ole esitetty, päättänyt ratkaista asian ilman suullista käsittelyä.
- 39 Kantaja vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- kumoaa riidanalaisen päätöksen kantajaa koskevilta osin
 - velvoittaa neuvoston korvaamaan oikeudenkäyntikulut.
- 40 Neuvosto vaatii, että unionin yleinen tuomioistuin
- hylkää kanteen
 - toissijaisesti ja siinä tapauksessa, että kanteen kohteena oleva päätös kumottaisiin, määrää kyseisen päätöksen vaikutusten pitamisestä voimassa, kunnes valituksen esittämiseksi varattu määräaika päättyy, ja siinä tapauksessa, että valitus tehdään, valitusta koskevan ratkaisun antamiseen saakka
 - velvoittaa kantajan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Oikeudellinen arviointi

41 Kantaja vetoaa kanteensa tueksi neljään kanneperusteeseen, joista ensimmäinen koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä, toinen kuulluksi tulemista koskevan oikeuden rikkomista, kolmas ilmeistä arviointivirhettä ja neljäs omaisuudensuojan loukkaamista.

Ensimmäinen kanneperuste, joka perustuu perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiin

42 Kantaja viittaa Euroopan unionin perusoikeuskirjan (jäljempänä perusoikeuskirja) 41 artiklan 2 kohdan c alakohtaan ja väittää, ettei neuvosto voinut tyytyä edellä 16 kohdassa mainittuihin perusteluihin säilyttääkseen kantajan nimen kyseisessä luettelossa antamalla kanteen kohteena olevan päätöksen.

43 Neuvosto riitauttaa kantajan argumentit.

44 Tässä yhteydessä on huomautettava, että SEUT 296 artiklan toisen kohdan mukaan ”säädökset perustellaan”.

45 Perusoikeuskirjan, jolla SEU 6 artiklan 1 kohdan mukaan on sama oikeudellinen arvo kuin perussopimuksilla, 41 artiklan 2 kohdan c alakohdan nojalla oikeuteen hyvään hallintoon sisältyy erityisesti ”hallintoelinten velvollisuus perustella päätöksensä”.

46 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan SEUT 296 artiklan toisen kohdan ja perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukainen perusteluvelvollisuus määräytyy riidanalaisen toimen luonteen ja sen asiayhteyden mukaan, jossa se on toteutettu. Perusteluista on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmeistä toimen toteuttaneen toimielimen päättely siten, että sille, jota toimi koskee, selviävät sen syyt ja että toimivaltainen tuomioistuin voi tutkia toimen laillisuuden. Perusteluvelvollisuutta on arvioitava asian olosuhteet huomioon ottaen (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 63 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

47 Perusteluissa ei tarvitse esittää kaikkia asiaan liittyviä tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja, koska sitä, ovatko päätöksen perustelut SEUT 296 artiklan toisen kohdan ja perusoikeuskirjan 41 artiklan 2 kohdan c alakohdan mukaisia, tutkitaan paitsi päätöksen sanamuodon myös asiayhteyden ja kaikkien asiaa koskevien oikeussääntöjen suhteen. Näin ollen yhtäältä asianomaiselle vastainen toimi on riittävästi perusteltu silloin, kun se on toteutettu asianomaisen tuntemassa asiayhteydessä, jonka perusteella asianomainen voi ymmärtää häntä koskevan toimen merkityksen. Toisaalta perustelujen yksityiskohtaisuuden pitää olla oikeassa suhteessa niihin aineellisiin mahdollisuuksiin ja teknisiin tai määrärajoja koskeviin edellytyksiin, joiden rajoissa perustelut on esitettävä (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 64 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

48 Erityisesti on todettava, että varojen jäädyttämistä koskevan toimenpiteen perusteluja ei voida lähtökohtaisesti esittää ainoastaan yleisin ja stereotyyppisin sanamuodoin. Ellei edellä 47 kohdassa esitetystä varaumista muuta johdu, tällaisen toimenpiteen osalta on päinvastoin ilmoitettava erityiset ja konkreettiset syyt, joiden perusteella neuvosto katsoo, että asiaa koskevaa säännöstöä on sovellettava asianomaiseen (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 65 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

49 Lopuksi on palautettava mieleen, että velvollisuus perustella toimi on olennainen menettelymääräys, joka on erotettava perustelujen oikeellisuudesta, joka kuuluu riidanalaisen toimen aineelliseen laillisuuteen. Päätöksen perusteluissa toistetaan näet virallisesti päätöksen perustana olevat syyt. Jos nämä syyt ovat virheellisiä, ne rasittavat päätöksen aineellista lainmukaisuutta mutta eivät sen perusteluja, jotka saattavat olla riittävät, vaikka niissä esitetään virheellisiä syitä (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 66 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 50 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että perustelut, jotka esitettiin, kun kantajan nimi säilytettiin kyseisessä luettelossa kanteen kohteena olevalla päätöksellä (ks. edellä 16 kohta), ovat erityisiä ja konkreettisia, ja niissä mainitaan ne seikat, jotka ovat luettelossa säilyttämisen perustana, eli se tilanne, että Ukrainan viranomaiset olivat käynnistäneet hänen osaltaan rikosoikeudellisen menettelyn julkisten varojen tai julkisen omaisuuden väärinkäytön vuoksi.
- 51 Kantajaan kohdistuvien toimenpiteiden soveltamisen jatkaminen on lisäksi tapahtunut kantajan tuntemassa asiayhteydessä. Kantajalle oli neuvoston kanssa käydyssä kirjeenvaihdossa ilmoitettu VKSV:n 25.7. ja 16.11.2016 ja 27.1.2017 päivätyistä kirjeistä ja VKSV:n neuvoston kysymyksiin antamista vastauksista (ks. edellä 21, 22, 24, 26 ja 27 kohta) (jäljempänä VKSV:lta saadut uudet asiakirjat), joihin neuvosto perusti mainittujen rajoittavien toimenpiteiden säilyttämisen (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 68 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 52 VKSV:lta saaduista uusista asiakirjoista ilmenee tutkintavastuussa oleva viranomainen, kantajan osalta aloitetun rikosoikeudellisen menettelyn numero ja käynnistysajankohta, teot, joista häntä epäillään, muut asiaan liittyvät henkilöt ja yhteisöt, niiden julkisten varojen määrä, joiden väitetään olleen väärinkäytön kohteena, Ukrainan rikoslain asiaa koskevat pykälät sekä se, että kantajalle on kirjallisesti ilmoitettu häntä koskevista epäilyistä (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 69 kohta), ja niissä todetaan, että [luottamuksellinen]¹ piirituomioistuim (jäljempänä piirituomioistuin) on 15.2.2016 antanut ratkaisun, jolla VKSV:lle on annettu lupa oikeudenkäyntiin ilman vastaajan läsnäoloa.
- 53 Näin ollen ei voida katsoa, että neuvoston esittämissä perusteluissa tyydyttäisiin toistamaan merkitsemisperusteiden sanamuoto tai ettei niissä esitettäisi erityisiä ja konkreettisia syitä kantajan nimen säilyttämiseksi kyseisessä luettelossa (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 70 kohta).
- 54 Koska kanteen kohteena oleva päätös on kantajaa koskevilta osin riittävästi perusteltu, ensimmäinen kanneperuste on hylättävä, ja on tutkittava kolmatta kanneperustetta sen vahvistamiseksi, sisältyykö niihin perusteisiin, joihin neuvosto on tukeutunut säilyttääkseen kantajan nimen kyseisessä luettelossa, ilmeinen arviointivirhe, kuten kantaja väittää.

Kolmas kanneperuste, joka koskee ilmeistä arviointivirhettä

- 55 Kantaja väittää, että neuvosto on tehnyt ilmeisen arviointivirheen jatkamalla häneen kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden soveltamista antamalla kanteen kohteena olevan päätöksen, kun se on tukeutunut VKSV:n tekemään suppeaan arviointiin hänen tilanteestaan pyytämättä lisätietoja ja tutkimatta vaaditulla huolella syyttömyyttä tukevia todisteita, joita hän oli sille toimittanut.
- 56 Neuvosto esittää vastaväitteenään, että kanteen kohteena oleva päätös perustuu riittävän tukeviin tosiseikkoihin, jotka ilmenevät muun muassa VKSV:lta saaduista uusista asiakirjoista.

Alustavat huomautukset

- 57 Yhtäältä on palautettava mieleen, että päätöksen 2014/119, sellaisena kuin se on muutettuna päätöksellä 2015/143, 1 artiklan 1 kohdassa säädettyä merkitsemisperustetta (jäljempänä relevantti peruste), jonka nojalla kantajan nimi on kanteen kohteena olevalla päätöksellä säilytetty kyseisessä luettelossa, sovelletaan ”henkilöihin, joiden on todettu olevan vastuussa” julkisten varojen väärinkäyttöön liittyvistä teoista – mikä kattaa myös ”henkilöt, joiden osalta Ukrainan viranomaiset

¹ Luottamukselliset tiedot on peitetty.

tutkivat” Ukrainan julkisten varojen tai julkisen omaisuuden väärinkäyttöä – ja toisaalta, että relevanttia perustetta on arvioitava siten, ettei sillä tarkoiteta abstraktisti kaikenlaisia julkisten varojen väärinkäyttöä merkitseviä tekoja vaan pikemminkin sellaisia julkisten varojen tai omaisuuden väärinkäyttöön liittyviä tekoja, jotka voivat haitata oikeusvaltion kunnioittamista Ukrainassa (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 97 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 58 Kantajan nimi säilytettiin luettelossa kanteen kohteena olevalla päätöksellä sillä perusteella, että ”henkilöä koskevat Ukrainan viranomaisten käynnistämät rikosoikeudelliset menettelyt julkisten varojen tai julkisen omaisuuden väärinkäytön vuoksi”.
- 59 Tällä perusteella on tarkastettava, onko neuvosto puolueettomasti ja oikeudenmukaisesti päättänyt säilyttää kantajan nimen luettelossa, kun otetaan huomioon sen hallussa olevien todisteiden arviointi, mainitun luettelossa säilyttämisen tueksi esitetty peruste sekä relevantti peruste.
- 60 On palautettava mieleen, että vaikka neuvostolla on laaja harkintavalta rajoittavien toimenpiteiden käyttöön ottamisessa huomioon otettavien yleisten perusteiden osalta, perusoikeuskirjan 47 artiklassa taatun tuomioistuINVALVONNAN tehokkuus edellyttää, että valvoessaan niiden perusteiden laillisuutta, joihin perustuu päätös merkitä tietyn henkilön nimi rajoittavien toimenpiteiden kohteena olevien henkilöiden luetteloon, Euroopan unionin tuomioistuimet varmistuvat siitä, että tällainen päätös, joka koskee kyseistä henkilöä erikseen, perustuu riittävän vankkaan tosiseikastoon. Tämä edellyttää niiden tosiseikkojen tarkistamista, joihin viitataan kyseisen päätöksen taustalla olevassa perusteluiden tiivistelmässä, jottei tuomioistuINVALVONTA rajoittuisi esitettyjen perusteluiden abstraktin todennäköisyyden arviointiin vaan kohdistuisi siihen, onko näille perusteluille tai ainakin niistä yhdelle, jonka katsotaan sellaisenaan riittävän saman päätöksen tueksi, riittävän täsmällistä ja konkreettista näyttöä (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 100 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 61 Oikeuskäytännön, joka koskee päätöksiä henkilön nimen merkitsemisen pysyttämistä niiden henkilöiden luettelossa, joihin sovelletaan rajoittavia toimenpiteitä, mukaan tilanteessa, jossa asianomainen henkilö tai yhteisö esittää huomautuksia perusteista, unionin toimivaltaisella viranomaisella on velvollisuus tutkia huolellisesti ja puolueettomasti huomautukset ja niihin mahdollisesti lisätyt syyttömyyttä tukevat seikat huomioiden, ovatko esitetyt perusteet perusteltuja. Kun on kyse rajoittavien toimenpiteiden toteuttamisesta, neuvostoa sitoo lisäksi velvollisuus noudattaa perusoikeuskirjan 41 artiklassa vahvistettua hyvän hallinnon periaatetta, johon vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan liittyy toimivaltaisen toimielimen velvollisuus tutkia huolella ja puolueettomasti kaikki käsiteltävän asian kannalta merkitykselliset seikat (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 101 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 62 Oikeuskäytännöstä ilmenee myös, että jotta voidaan arvioida neuvostolta vaadittavan näytön luonnetta, todistuskeinoa ja näytön vahvuutta, on otettava huomioon rajoittavien toimenpiteiden luonne ja erityinen merkitys sekä niiden tavoite (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 102 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 63 Kuten päätöksen 2014/119 johdanto-osan ensimmäisestä ja toisesta perustelukappaleesta ilmenee, päätös on annettu yleisemmässä asiayhteydessä, joka liittyy unionin politiikkaan, jonka tarkoituksena on tukea Ukrainan viranomaisia päämääränä Ukrainan poliittisen vakauttamisen edistäminen. Päätöksellä vastataan näin ollen yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan tavoitteisiin, jotka on määritelty erityisesti SEU 21 artiklan 2 kohdan b alakohdassa, jonka nojalla unioni tekee kansainvälistä yhteistyötä tarkoituksena lujittaa ja tukea demokratiaa, oikeusvaltiota, ihmisoikeuksia ja kansainvälisen oikeuden periaatteita (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 103 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 64 Kyseessä olevissa rajoittavissa toimenpiteissä säädetään tällä perusteella varojen ja taloudellisten resurssien jäädyttämisestä erityisesti niiden henkilöiden osalta, joiden on todettu olevan vastuussa Ukrainan valtionvarojen väärinkäytöstä. Helpottamalla varojen takaisin saamista voidaan nimittäin lujittaa ja tukea oikeusvaltiota Ukrainassa (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 104 kohta).
- 65 Tästä seuraa, että kyseessä olevilla rajoittavilla toimenpiteillä ei pyritä määräämään seuraamuksia moitittavaan toimintaan syyllistyneille henkilöille eikä saamaan heitä pakkokeinoin luopumaan tällaiseen toimintaan ryhtymisestä. Näiden toimenpiteiden ainoana tarkoituksena on auttaa Ukrainan viranomaisia helpommin toteamaan valtion varojen väärinkäyttö ja turvata niille mahdollisuus saada tällaisen väärinkäytön tuotto palautetuksi. Ne ovat näin ollen luonteeltaan puhtaasti turvaamistoimia (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 105 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 66 Kyseessä olevilla rajoittavilla toimenpiteillä, jotka neuvosto on määrännyt sille SEU 21 ja SEU 29 artiklassa annetun toimivallan perusteella, ei siis ole rikosoikeudellista sivumerkitystä. Niitä ei siis voida rinnastaa varojen jäädyttämistä koskevaan päätökseen, jonka jäsenvaltion kansallinen tuomioistuin on tehnyt sovellettavassa rikosoikeudellisessa menettelyssä ja kyseisessä menettelyssä annettuja takeita noudattaen. Näin ollen ne vaatimukset, jotka neuvoston on täytettävä sellaisten todisteiden osalta, joihin henkilön nimen merkitseminen luetteloon henkilöistä, jotka ovat varojen jäädyttämisen kohteena, eivät voi tiukasti ottaen olla samat kuin ne, jotka kansallisen lainkäyttöviranomaisen on täytettävä edellä tarkoitettussa tapauksessa (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 106 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 67 On muistettava myös, ettei neuvosto ole velvollinen viran puolesta ja järjestelmällisesti suorittamaan omia tutkimuksia tai tekemään tarkistuksia saadakseen lisätäsmennyksiä silloin, kun sillä on jo käytössään kolmannen maan viranomaisten toimittamat tiedot, voidakseen toteuttaa rajoittavia toimenpiteitä, jotka kohdistuvat henkilöihin, jotka ovat peräisin kyseisestä maasta ja jotka ovat tuomioistuinmenettelyjen kohteena (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 107 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 68 Nyt käsiteltävässä asiassa neuvoston on tarkistettava yhtäältä, missä määrin VKSV:lta saadut uudet asiakirjat, joihin neuvosto aikoo tukeutua, mahdollistavat sen toteamisen, että – kuten edellä 58 kohdassa mainituissa kantajan nimen sisällyttämistä kyseiseen luetteloon koskevissa perusteluissa todetaan – häntä koskevat rikosoikeudelliset menettelyt, joita Ukrainan viranomaiset ovat käynnistäneet valtion varojen väärinkäyttöön mahdollisesti liittyvien tekojen takia, ja toisaalta siitä, että näiden menettelyjen nojalla kantajan toimintaa voidaan arvioida edellä mainitun relevantin perusteen mukaisesti. Vain siinä tapauksessa, että nämä tarkistukset olisivat tuloksettomia, neuvoston olisi edellä 61 artiklassa mainitun oikeuskäytännön mukaisesti tehtävä lisätarkistuksia (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 108 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 69 Lisäksi on todettava, että siltä osin kuin on kyse kyseisiin rajoittaviin toimenpiteisiin liittyvästä yhteistyöstä (ks. edellä 63 kohta), neuvoston asiana ei lähtökohtaisesti ole tutkia ja arvioida itse niiden seikkojen paikkansapitävyyttä ja merkityksellisyyttä, joihin Ukrainan viranomaiset tukeutuvat kohdistaessaan kantajaan rikosoikeudellisia menettelyjä julkisten varojen väärinkäytöksi luokiteltavista teoista. Kuten edellä 65 kohdassa on todettu, neuvosto ei toteuttaessaan kyseiset rajoittavat toimenpiteet pyri itse määräämään seuraamuksia Ukrainan viranomaisten tutkimista julkisten varojen väärinkäytöksistä vaan turvaamaan näiden viranomaisten mahdollisuuden todeta mainitut väärinkäytökset ja saada niiden tuotto palautetuksi. Kyseisten viranomaisten asiana on näin ollen mainittujen menettelyjen yhteydessä tarkistaa ne seikat, joihin ne tukeutuvat, ja tehdä niiden perusteella tarvittaessa johtopäätökset kyseisten menettelyjen tulosten osalta (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 109 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).

- 70 Tämän tulkinnan vahvistaa oikeuskäytäntö, josta ilmenee, ettei neuvoston tehtävänä ole tarkistaa asianomaiseen henkilöön kohdistuvien tutkintatoimien aiheellisuutta vaan ainoastaan tarkistaa varojen jäädyttämistä koskevan päätöksen aiheellisuus kyseisiin tutkintatoimiin nähden (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 110 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 71 Neuvosto ei toki voi kaikissa oloissa vahvistaa toteamuksia, jotka Ukrainan viranomaiset ovat tehneet toimittamissaan asiakirjoissa. Tällainen toiminta ei olisi yhteensopivaa hyvän hallinnon periaatteen kanssa eikä yleisesti ottaen unionin toimielimeen kohdistuvan sellaisen velvollisuuden kanssa, jonka mukaan niiden on unionin oikeutta soveltaessaan noudatettava perusoikeuksia SEU 6 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan ja perusoikeuskirjan 51 artiklan 1 kohdan nojalla (ks. tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 111 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 72 On kuitenkin neuvoston asia arvioida käsiteltävän asian olosuhteiden perusteella, onko lisätarkistusten tekeminen tarpeen, ja erityisesti pyytää Ukrainan viranomaisia toimittamaan lisätodisteita, jos jo toimitetut todisteet osoittautuvat riittämättömiksi tai epäjohdonmukaisiksi. Ei nimittäin voida sulkea pois sitä, että joko Ukrainan viranomaisten toimesta tai muulla tavoin neuvoston tietoon saadetut seikat saavat tämän toimielimen epäilemään näiden viranomaisten jo toimittamien todisteiden riittävyttä. Lisäksi sen mahdollisuuden nojalla, joka kyseessä oleville henkilöille on annettava esittää huomautuksia niistä perusteista, joihin neuvosto aikoo vedota heidän nimensä säilyttämiseksi kyseisessä luettelossa, nämä henkilöt voivat esittää tällaisia seikkoja, jopa syyttömyyttä tukevia seikkoja, jotka edellyttävät, että neuvosto tekee lisätarkistuksia. Erityisesti on todettava, että vaikka neuvoston asiana ei ole asettaa itseään Ukrainan lainkäyttöviranomaisten asemaan arvioidessaan sitä, ovatko VKSV:n kirjeissä mainitut rikosoikeudelliset menettelyt aiheellisia, ei voida sulkea pois sitä, että kun otetaan huomioon muun muassa kantajan huomautukset, kyseinen toimielin voi olla velvollinen pyytämään Ukrainan viranomaisilta täsmennyksiä, jotka koskevat seikkoja, joihin kyseiset menettelyt perustuvat (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 112 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 73 Näiden näkökohtien valossa on tutkittava kantajan täsmällisempiä argumentteja, jotka liittyvät häntä koskevan menettelyn kohteeseen ja menettelyn edistymisvaiheeseen.

Kantajaa koskevan rikosoikeudellisen menettelyn kohde

- 74 Kantaja, joka tukeutuu useisiin asiakirjoihin, väittää, ettei rikoksesta, josta häntä syytetään ja joka on kyseisten rajoittavien toimenpiteiden perustana, ole aiheutunut minkäänlaista varojen menetystä Ukrainan keskuspankille ja siten Ukrainan valtiolle. Kantajan syyksi ei näin ollen voida lukea minkäänlaista varojen väärinkäyttöä.
- 75 Neuvosto väittää, että teot, joista kantajaa syytetään, kuuluvat julkisten varojen väärinkäytön käsitteen alaan riippumatta siitä, onko kyseisestä väärinkäytöstä hyötynyt kantaja tai kolmas osapuoli. Kantajan esittämät todisteet eivät neuvoston mukaan osoita, ettei Ukrainan valtiolle ole aiheutunut vahinkoa kyseisten tekojen takia.
- 76 Nyt käsiteltävässä asiassa on todettava, että neuvosto perustaa kantajaan kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden soveltamisen jatkamisen ensisijaisesti VKSV:n 25.7.2016, 16.11.2016 ja 27.1.2017 päivätyihin kirjeisiin.
- 77 VKSV toteaa 25.7.2016 päivätyssä kirjeessä seuraavaa:
- [luottamuksellinen]
 - [luottamuksellinen]

- [luottamuksellinen]
 - [luottamuksellinen]
 - [luottamuksellinen]
 - [luottamuksellinen].
- 78 VKSV totesi 16.11.2016 päivätyssä kirjeessä, ettei sillä ollut menettelyä koskevia lisätietoja [luottamuksellinen].
- 79 VKSV toimitti 27.1.2017 päivätyssä kirjeessä tietoja, jotka osuivat yksiin 25.7.2016 päivätyssä kirjeessä olevien tietojen kanssa, ja täsmensi lisäksi, että [luottamuksellinen] kyseisen rahamäärän väärinkäyttö oli heikentänyt Ukrainan keskuspankin mahdollisuuksia taata kansallisen valuutan vakautta ja oli siten aiheuttanut vahinkoa Ukrainan valtiolle. VKSV mainitsi kirjeessään 15.2.2016 tehdyn päätöksen ja totesi, että kyseinen esitutkinta oli yhä vireillä.
- 80 Lisäksi on todettava, että kun neuvostolla oli silloin, kun se antoi kanteen kohteena olevan päätöksen, myös tietoja, jotka se oli saanut VKSV:lta vastauksena tälle esittämiinsä kysymyksiin.
- 81 VKSV totesi neuvostolle 7.7.2016 esittämissään vastauksissa ensinnäkin [luottamuksellinen].
- 82 [luottamuksellinen].
- 83 [luottamuksellinen].
- 84 Tästä seuraa, että kantajaa koskevien rajoittavien toimenpiteiden voimassa pitäminen perustui todisteisiin, joiden nojalla neuvosto saattoi todeta yksiselitteisesti, että kantajaa vastaan oli vireillä menettely, jonka Ukrainan lainkäyttöviranomaiset olivat käynnistäneet ja joka koski julkisten varojen väärinkäyttöä koskevaa rikosta.
- 85 On nimittäin todettava, että neuvostolla oli VKSV:lta saatujen uusien asiakirjojen perusteella tiedossaan asian kannalta merkityksellisen menettelyn numero, kyseisen menettelyn käynnistysajankohta, rikos, josta kantajaa epäiltiin, Ukrainan rikoslain asiaa koskeva pykälä, asiaan liittyvät merkitykselliset tosiseikat sekä ajankohta, jona kantajalle ilmoitettiin häntä koskevista epäilyistä. Kyseiset asiakirjat vahvistavat, että kyseinen menettely oli aloitettu riittävän konkreettisesti ja täsmällisesti yksilöityjen tekojen perusteella, joten ei jäänyt minkäänlaista epäilystä kantajan oletetusta osallisuudesta, varsinkin kun rikosta kuvaava tosiseikasto on pitävää ja johdonmukaista ja se täyttää Ukrainan viranomaisten mukaan oikeudellisesti julkisten varojen väärinkäytön tunnusmerkistön, mikä vastaa relevanttia perustetta.
- 86 Neuvoston tietoon saatetut asiakirjat ovat lisäksi peräisin VKSV:lta, eli yhdeltä Ukrainan korkeimmista lainkäyttöviranomaisista. Kyseinen virasto toimii Ukrainassa nimittäin syyttäviviranomaisena rikoslainkäytössä, ja se suorittaa esitutkintoja rikosoikeudellisissa menettelyissä, jotka koskevat muun muassa julkisten varojen väärinkäyttöä (ks. vastaavasti tuomio 19.10.2017, Yanukovych v. neuvosto, C-598/16 P, ei julkaistu, EU:C:2017:786, 53 kohta). Tältä osin neuvostoa ei voida moittia siitä, että sen mielestä VKSV:n toimittamat tiedot pitivät paikkansa ja niille oli näytöä.
- 87 Lisäksi on todettava, että kyseisissä asiakirjoissa todetaan, että kantajan epäillään tehneen talousrikoksen, joka koskee hyvin suurta rahamäärää [luottamuksellinen].
- 88 Tästä on huomautettava, että kyseiset rajoittavat toimenpiteet helpottavat ja täydentävät Ukrainan viranomaisten toteuttamia toimia väärinkäytettyjen julkisten varojen takaisin saamiseksi, mikä kuuluu oikeusvaltion lujittamista koskevan tavoitteen alaan, kuten edellä 64 ja 65 kohdassa todettiin.

- 89 VKSV:n 25.7.2016 päiväystä kirjeestä ilmenee tältä osin, että [luottamuksellinen] piirioikeus määräsi useaan otteeseen tutkinnan aikana tutkijan pyynnöstä kantajaa koskevia turvaamistoimia (ks. edellä 77 kohdan viimeinen luettelukohta). Neuvoston päättämä varojen jäädyttäminen koko unionin alueella vahvistaa näin ollen kansallisella tasolla hyväksytyin aloitteen tehokkuutta.
- 90 Lopuksi on vielä todettava yhtäältä, että julkisten varojen väärinkäytön kaltaisten talousrikosten tutkinta on tärkeä keino lahjonnan torjumiseksi ja että lahjonnan torjuminen on unionin ulkoisen toiminnan asiayhteydessä oikeusvaltion käsitteeseen kuuluva periaate. Toisaalta on todettava, että rikos, johon kantajan väitetään syyllistyneen, liittyy laajempaan asiayhteyteen, jossa merkittävää osaa Ukrainan entisestä johdosta epäillään vakavista rikoksista julkisten varojen hoidossa, mikä uhkasi vakavasti maan institutionaalisia ja oikeudellisia perustuksia ja erityisesti horjutti laillisuusperiaatetta, toimeenpanovallan väärinkäytön kieltoa, tehokasta tuomioistuINVALVONTAA ja yhdenvertaisuutta lain edessä. Tästä seuraa, että kokonaisuudessaan – ja kun otetaan huomioon kantajan tehtävät Ukrainan entisessä johdossa ja hänen asemansa Ukrainan keskuspankin pääjohtajana sen rikoksen tekoaikana, josta häntä epäillään – kyseiset rajoittavat toimenpiteet myötävaikuttavat tehokkaasti sen tutkinnan helpottamiseen, joka kohdistuu julkisten varojen väärinkäyttöä koskeviin rikoksiin, jotka on tehty ukrainalaisten toimielinten vahingoksi, ja niiden avulla Ukrainan viranomaisien on helpompi saada tällaisen väärinkäytön tuotot takaisin. Siinä tapauksessa, että syytteet hyväksyttäisiin, tämä mahdollistaa sen, että entisen hallinnon jäsenten tekemiksi väitetyistä lahjontarikoksista rangaistaan tuomioistuimen keinoin, jolloin myötävaikutetaan oikeusvaltion tukemiseen tässä maassa (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 128 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 91 Neuvosto on näin ollen antanut kanteen kohteena olevan päätöksen kantajan osalta tekemättä ilmeistä arviointivirhettä siltä osin kuin on kyse kantajaa koskevan rikosoikeudellisen menettelyn kohteesta ja kyseisen menettelyn merkityksestä relevantin perusteen kannalta.
- 92 Kantajan argumentit, joilla tämä päätelmä pyritään riitauttamaan, eivät voi menestyä.
- 93 Ensinnäkin on nimittäin todettava, että 18.5.2017 päivätty rikosepäilyä koskeva lausunto, johon kantaja vetoaa syyttömyyttään tukevana seikkana, ainoastaan vahvistaa mainitun päätelmän, koska siitä ilmenee, että kantajan epäillään käyttäneen varoja väärin käyttäen hyväkseen asemaansa Ukrainan keskuspankin pääjohtajana [luottamuksellinen].
- 94 Kantaja on väittänyt, ettei Ukrainan keskuspankille ole aiheutunut vahinkoa, ja tästä on toiseksi todettava, että kyseinen argumentti on perusteeton, koska useista VKSV:lta saaduista uusista asiakirjoista ilmenee, että kantajan epäillään siirtäneen varoja laittomasti muihin tarkoituksiin kuin niihin, joihin ne oli osoitettu. Tällainen toteamus vastaa oikeuskäytännössä vahvistettua julkisten varojen väärinkäytön käsitettä; oikeuskäytännön mukaan käsite kattaa julkisyhteisöille kuuluvien tai niiden valvontaan asetettujen varojen lainvastaisen käytön muihin tarkoituksiin kuin niihin, joihin kyseiset varat on tarkoitettu ja erityisesti yksityisiin tarkoituksiin. Voidakseen kuulua mainitun käsitteen alaan kyseisestä käytöstä täytyy näin ollen aiheutua kyseisten yhteisöjen taloudellisiin etuihin kohdistuva loukkaus ja siten vahinkoa, joka voidaan määrittää taloudellisesti (ks. vastaavasti tuomio 7.7.2017, Arbuzov v. neuvosto, T-221/15, ei julkaistu, EU:T:2017:478, 138 kohta oikeuskäytäntöviittauksineen).
- 95 [luottamuksellinen]

Kantajaa koskevan rikosoikeudellisen menettelyn edistymisvaihe

- 96 Kantaja korostaa, että kun kanteen kohteena oleva päätös annettiin, yli vuosi oli kulunut siitä, kun piirioikeus oli 15.2.2016 antamallaan ratkaisulla antanut VKSV:lle luvan oikeudenkäyntiin ilman vastaajan läsnäoloa, ilman, että tämä on kuitenkaan saattanut asiaa tuomioistuimen käsiteltäväksi. Tutkinta on kantajan mukaan suoritettu puhtaan muodollisesti muun muassa siinä tarkoituksessa, että neuvosto voisi jatkaa kantajaa koskevien rajoittavien toimenpiteiden voimassaoloa toistaiseksi.
- 97 Neuvosto katsoo, ettei kantajaa koskevan rikosoikeudellisen menettelyn kestolla sinänsä ole suoraa vaikutusta sen kannalta, täyttääkö kantaja edelleen vaaditut edellytykset sille, että hänen nimensä on kyseisessä luettelossa. Neuvosto toteaa kuitenkin, että se ottaa aikatekijän huomioon tarkastellessaan mainittua luetteloa uudelleen ja että se pyytää säännöllisesti VKSV:lta tietoja vireillä olevien menettelyjen kulusta.
- 98 On kiistatonta, että piirioikeus on 15.2.2016 antamallaan ratkaisulla antanut VKSV:lle luvan oikeudenkäyntiin ilman vastaajan läsnäoloa [luottamuksellinen]. Kiistatonta on myös, että yli vuosi mainitun ratkaisemisen antamisen jälkeen neuvosto on jatkanut kantajaa koskevien rajoittavien toimenpiteiden voimassaoloa tilanteessa, jossa se oli saanut VKSV:lta tiedon siitä, että kyseinen menettely oli vielä esitutkintavaiheessa, koska asiaa ei ollut vielä saatettu ukrainalaisen rikostuomioistuimen käsiteltäväksi.
- 99 Ensinnäkin on todettava, ettei neuvoston huomautuksella siitä, että menettelyt saattavat viivästyä asianomaisen henkilön poissaolon takia, ole minkäänlaista merkitystä nyt käsiteltävässä asiassa, koska 15.2.2016 annetulla ratkaisulla on nimenomaan annettu VKSV:lle lupa oikeudenkäyntiin ilman vastaajan läsnäoloa.
- 100 Toiseksi on todettava, että – kuten asiakirjoista, joita neuvosto on toimittanut vastauksena unionin yleisen tuomioistuimen kirjalliseen kysymykseen (ks. edellä 37 kohta), ilmenee – kantaja on neuvostossa käydyssä menettelyssä ottanut esille kysymyksen siitä, ettei menettely edisty [luottamuksellinen], huolimatta 15.2.2016 annetusta ratkaisusta, jolla VKSV:lle annettiin lupa oikeudenkäyntiin ilman vastaajan läsnäoloa. Kantaja onkin ensinnäkin 4.10.2016 päivätyssä kirjeessään ehdottanut neuvostolle, että tämä tiedustelisi VKSV:lta syytä sille, että vaikka tutkijat väittivät näyttäneensä toteen, että kantaja oli syyllinen, he eivät olleet vielä saattaneet asiaa tuomioistuimen käsiteltäväksi, vaikka tutkinta oli kestänyt jo lähes kaksi ja puoli vuotta. Toiseksi kantaja lähetti neuvostolle 14.12.2016 kirjeen, jossa hän ensin palautti mieleen 15.2.2016 annetun ratkaisun olemassaolon ja korosti sen jälkeen uudelleen sitä, ettei kyseinen menettely ollut edistynyt, sekä väitti, että Ukrainan viranomaiset pyrkivät pitämään menettelyn vireillä niin kauan kuin mahdollista voidakseen tarjota neuvostolle perustan kantajaan kohdistuvien rajoittavien toimenpiteiden voimassaolon jatkamiseksi. Kolmanneksi kantaja on neuvostolle 13.1.2017 lähettämässään kirjeessä huomauttanut selvästi, että oli hämmästyttävää, ettei VKSV ollut vielä saattanut [luottamuksellinen] menettelyyn liittyvää asiaa tuomioistuimen käsiteltäväksi, kun otettiin erityisesti huomioon se, että lupa oikeudenkäyntiin ilman vastaajan läsnäoloa oli annettu, vaikkakin kantajan mukaan laittomasti.
- 101 Kun otetaan huomioon kantajan edellä 100 kohdassa mainitut argumentit ja se, että neuvosto oli ainakin VKSV:n 25.7.2016 päiväystä kirjeestä alkaen (ks. edellä 77 kohta) tietoinen 15.2.2016 annetun ratkaisun olemassaolosta, on aiheellista hylätä neuvoston näkemys siitä, ettei kantaja ollut riittävällä tarkkuudella vedonnut argumenttiin, joka koskee sitä, ettei kantajaa koskeva menettely ollut edistynyt mainitun ratkaisun antamisesta huolimatta.
- 102 Tässä tilanteessa on katsottava, että neuvoston olisi pitänyt pyytää Ukrainan viranomaisilta selvityksiä syistä, joilla voitiin oikeuttaa se, ettei menettely [luottamuksellinen] edistynyt 15.2.2016 annetusta ratkaisusta huolimatta, vastaavalla tavalla kuin se on tehnyt kyseiseen menettelyyn liittyvien sellaisten seikkojen osalta, jotka eivät neuvostolle vaikuttaneet olevan selviä erityisesti kantajan esittämien huomautusten perusteella.

- 103 Tästä seuraa, ettei neuvosto ole täyttänyt velvollisuuttaan toimia siltä edellytetyllä huolellisuudella, koska kantajan huomautusten olisi pitänyt herättää neuvostossa perusteltuja kysymyksiä, joiden perusteella sen olisi pitänyt tehdä lisätarkistuksia olemalla yhteydessä Ukrainan viranomaisiin.
- 104 Tältä osin on täsmennettävä, ettei kyse ole siitä, oliko neuvosto sen tietoon saatettujen seikkojen perusteella velvollinen päättämään kantajan nimen kirjaamisen luetteloon, vaan ainoastaan siitä, oliko se velvollinen ottamaan kyseiset seikat huomioon ja tekemään lisätarkistuksia ja tai pyytämään Ukrainan viranomaisilta selvityksiä. Näin ollen on riittävää, että mainitut seikat ovat – kuten nyt käsiteltävässä asiassa – omiaan herättämään perusteltuja kysymyksiä tutkinnan kulusta ja VKSV:n toimittamien tietojen riittävydestä.
- 105 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että neuvosto on tehnyt ilmeisen arviointivirheen katsoessaan, että kantajan huomautukset, jotka koskivat sitä, ettei menettely [luottamuksellinen] edistynyt, eivät antaneet aihetta lisätarkistusten tekemiseen yhteistyössä Ukrainan viranomaisten kanssa, vaikka mainitut huomautukset olivat omiaan herättämään aiheellisia kysymyksiä VKSV:n toimittamien tietojen riittävydestä siltä osin kuin oli kyse kantajaa koskevasta menettelystä [luottamuksellinen].
- 106 Näin ollen kolmas kanneperuste on hyväksyttävä ja kanteen kohteena oleva päätös on kumottava ilman, että olisi tarpeen lausua toisesta ja neljännessä kanneperusteesta tai uusista todisteista (ks. edellä 34 kohta).
- 107 Siltä osin kuin on kyse neuvoston esittämästä toissijaisesta vaatimuksesta, joka koskee kanteen kohteena olevan päätöksen vaikutusten pitämistä voimassa, kunnes valituksen esittämiseksi varattu määräaika päättyy tai, siinä tapauksessa, että valitus tehdään, valitusta koskevan ratkaisun antamiseen saakka, on riittävää todeta, että kanteen kohteena oleva päätös on vaikuttanut ainoastaan 6.3.2018 saakka. Kyseisen päätöksen kumoaminen tällä tuomiolla ei näin ollen vaikuta mainitun päivämäärän jälkeiseen aikaan, joten ei ole tarpeen lausua siitä, onko kyseisen päätöksen vaikutukset pidettävä voimassa (ks. vastaavasti ja analogisesti tuomio 28.1.2016, Azarov v. neuvosto, T-331/14, EU:T:2016:49, 70–72 kohta).

Oikeudenkäyntikulut

- 108 Unionin yleisen tuomioistuimen työjärjestyksen 134 artiklan 1 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut. Koska neuvosto on hävinnyt asian ja kantaja on vaatinut oikeudenkäyntikulujensa korvaamista, neuvosto on velvoitettava korvaamaan kantajan oikeudenkäyntikulut.

Näillä perusteilla

UNIONIN YLEINEN TUOMIOISTUIN (kuudes jaosto)

on ratkaissut asian seuraavasti:

- 1) Ukrainan tilanteen johdosta tiettyihin henkilöihin, yhteisöihin ja elimiin kohdistettavista rajoittavista toimenpiteistä annetun päätöksen 2014/119/YUTP muuttamisesta 3.3.2017 annettu neuvoston päätös (YUTP) 2017/381 kumotaan siltä osin kuin Sergej Arbuzovin nimi säilytetään luettelossa henkilöistä, yhteisöistä ja elimistä, joihin kyseisiä rajoittavia toimenpiteitä sovelletaan,**
- 2) Euroopan unionin neuvosto velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Berardis

Spielmann

Csehi

Julistettiin Luxemburgissa 6 päivänä kesäkuuta 2018.

Allekirjoitukset